

25.9.67

ידידי הצעירים והצעירות,

קודם כל עלי לומר שלא הוזמנתי לישיבה הזאת, ואני אומר את זה כמהאונן.

קיבלתי מכתב מחברי וידידי דובסקין המזמינני לשלוח ברכה לכנס. באחי הבוקר למשרד ועברתי על מכתב הברכה. הוא יפה מאד, אבל אמרתי בליבי "היחכן עם כנס כזה, מהנדבים צעירים וצעירות אשר באו מן הגולה; אני אסתפק במכתב ברכה, ואפילו הוא כהוב יפה ולא אראה אתכם פנים אל פנים, ולא אדבר אליכם פנים אל פנים?" כל הזמן הצטערתי שלא ניתנה לנו, לחברי הממשלה, ולי אישית, הזדמנות מספקת להיפגש עם כל שמונה אלפי הבחורים והבחורות שבאו הנה, כדי לדבר אתכם כדבר איש אל רעהו וכדבר אח אל אחיו ועכשיו באה לידי הזדמנות - האם אחמיצנה?

חברים, העניין הוא רציני מאד, חמור מאד ודרמטי מאד. אחד הנואמים הקודמים, החבר הופמן, הזכיר את הימים הנוראים - את ראש השנה ויום הכיפורים - שאלתי את עצמי קודם כל האם אתם בקיאים עד כדי כך ביהדות, במנהגים ובחפילות כדי שאוכל להזכיר כשפט שעלה בזכרוני. אבל כאשר הוא הזכיר זאת אמרתי אולי אסתכן ואומר זאת. גם אני. בימים אלה של ראש הממשלה ויום כיפור, יש תפילה הנקראת "תפילה זכה", לפני שהחזן מתחיל להתפלל הוא אומר התפילה הזאת ומבקש בה שיהיה ראוי להביא את תפילות העם לפני ריבונו של עולם.

אמרתי לעצמי איך נהיה אנו הישראלים המעטים אשר מופיעים לפניכם ראויים לדבר ולהציג לפניכם את העניין ההיסטורי החמור ביותר של הימים האלה. ימים אשר עליהם תוכלו פעם לומר בגאווה מיוחדת "אני הייתי בישראל במשך ששה הימים של המלחמה".

אגב - אולי אנחנו צריכים לבקש סליחה מכם שעשינו את המלאכה יותר מדי הר. אתם באמת באמת. אתם הוספתם הרבה לכבודו של העם היהודי שבאתם בגופכם, לא רק שקבלנו אמצעים כספיים, שבלעדם אי אפשר היה לעשות מה שעשינו, לא רק שגוייסן השפעה ועזרה פוליטית מדינית. חשוב מאד שקמו שמונה אלפים, ולו המלחמה היתה נמשכת בודאי שהיה בא מספר כפול ומשולש. זה דבר עצום ואדיר. הוספתם לכבוד לערכו של העם היהודי, אשר רבים לעמים חושבים מחשבות נוגות ועצובות על מה שמתהווה בין קבילותיו בעולם. והנה ששה הימים הללו הוכיחו שהזיק היהודי התלבה ללהבה גדולה, ללהבה קדושה, קמו אלפים בחורים, נערים ונערות, צעירות וצעירים, ונא הנה דוקא בימי מלחמה. אשריכם ואשרינו.

ואני רוצה לומר לכם בבירור שאינני מסתפק, ואם להגיד לכם את האמת אין ישראל כולה מסתפקת בדבר שנקרא התנדבות. זה לא מה שישראל צריכה. טוב מאד כאשר באים למלחמה, לשלושה או ששה חודשים, ביחוד טוב שבאים מי שיודעים להחזיק רובה, או להטים מסוס - ואינני יודע אם יש ביניכם הרבה כאלה, חשוב גם כשבאים לעבוד במשק ולהחליף חיילים. אבל כיום אנו נמצאים אחרי ששח ימי המעשה הגדולים, החמור-ים ביותר בדברי ימי ישראל, ואנחנו שואלים את עצמנו, ואני רוצה שזה יכנס גם לליבוהיכם; האם אפשר לבנות מדינה, ארץ מולדת, במסמרות? האם יחכן שמישהו יבוא לשלושה חודשים ויחזור הביתה, אחר-כך יבוא אחר לעוד לשלושה חדשים? כמה בונים ארץ? כמה בונים מולדת? כמה נבנתה דרום אפריקה? כך נבנתה ארצות הברית? כמה בנו היהודים מן העיירות שלי ברוסיה הדרומית? כאשר אנחנו נסענו כיחידים לישראל נסעו הם צאצא בהמונים לארצות הברית או לניו-יורק והקימו תעשיות, והקימו מדינה. חלקם להקמתה היחה עצומה. האם הם כמתנדבים לכמה חודשים?

אנחנו חייבים במאמץ להביאכם להבין שעכשיו מהחילה תקופה חדשה בחיי ישראל בחיי המדינה, וכל אחד מכם צריך להיות בין הפותחים תקופה זו. כשאני שומע שמחאווננים ואומרים: "מה? אנחנו באנו למלחמה ולמה שלחו אותנו לקטוף תפוזים? לא בשביל זה באנו" וכשאני שומעה טענות שלכם, על הסוכנות ועל הביורוקרטיה, ואינני בא להגן על ביורוקרטיה. אמנם - שמעתי שגם בארצות הברית יש קצת

ביורוקרטיה, וגם בדרום אפריקה, אבל אני לגמרי לא מעוניין להגן על זאת. מה שהכרחי הוא שכל אחד מכם יחשוב כאילו אין כלום באץ הזאת, כאילו היום אתם מתחילים בעצמכם מחדש, ואין דובקין ואין אשכול ואין מישהו אחר, ואין שום דבר. יש רק להבה בלב - אם היא ישנה - יש רק געגועים לעצמאות יהודית, יש רצון לחיות יהודים שלמים, כפי ששמעתי פה מכם חברים שדיברו פה.

אם זהו הדבר - אז הכרחי שאתם תשכחו שיש פה שני מליון וחצי יהודים, נאמר

חייב כל אדם לראות את עצמו כאילו הוא יצא ממצרים, חייב הוא וחייבים אנו הישראליים הנמצאים פה כבר עשרות שנים, לרצות מכם, ואתם חייבים לרצות, לראות את עצמכם כאילו אתם מתחילים לבנות ולחדש את המולדת לעם היהודי. אחרת, רבותי - למה באתם? למה אנחנו עשינו מלחמה? על מה אנחנו מבינים? למה באתם אתם לעזור לנו במלחמה? **מצאצא** למה רציתם להשתתף בה? על מה רציתם להגן? אם באתם אומר אני לעצמי משמע שאיזה זיק שהוא התחדש, כמו שהיה לפני 50 שנה או 70 שנה.

הראשונים שבאו לישראל, כבודדים, לא היה להם למי לבוא בסענות. הם רק אמרו לעצמם "העם היהודי זקוק למולדת, זקוק לסוברניות, זקוק לארץ משלו". והם באו. קדחת או לא קדחת, ביצות או לא ביצות, אמת - הרבה עזבו, אבל אלה שנשארו ידעו שהם לוחמים על איזה דבר, אולי אולי **א** חלק מהם חלם על העתיד וחזה את היום הזה, שפהיה לנו מדינה ויהיה ראש אממסלה. אם כך - אם גם בכם התעורר **אצא** הזיק ובאתם להגן על מדינה יהודית, על מולדת יהודית דעו לכם - היא עוד איננה. בשני מליון וחצי אי אפשר לעשות מדינה. צודאי שלא בשני מליון וחצי יהודים המוקפים עשרות מליונים אויבים, מסוריה ועירק ועד ירדן ומצרים - סך הכל 13 מדינות ערביות.

את המדינה צריך לבנות יום יום וליצור מחדש יום יום זכותכם הגדולה היא שאחם הגעתם הנה בימי פרשת דרכים של שתי תקופות. מה שהיה עד עכשיו היא תקופה אחת. מה שיהיה מעתה - זו תקופה אחרת ולשמה אנו זקוקים לעוד אנשים. אנחנו יושבים עכשיו בירושלים. דיבור פה על קבוצה, קיבוץ ומושב או פרופסור או נגר או סנדלר. אנו זקוקים ליהודים בכל מקום, בכל ישוב.

ששה ימים הללו נחננו לנו את ירושלים השלמה, את העיר העתיקה. אני מקווה שאתם ראייתם אתה, ואם לא אז אתם תלכו לראות. ימים אלה החזירו לנו את הכותל המערבי. זכינו את ירושלים זו בשלמות. ובכך - ירושלים זו נמצאת בסכנה יותר מאשר קודם.

אין אנו חיים בעולם ובתקופה של מדינות רב לאומיות. אנחנו רצינו למצוא

לעצמנו מקום תחת לשמש, ולא סתם באיזה מקום אלא בישראל. רצינו להגיע לכך שנהיה על יושב על אדמתנו עם שאינו מיעוט ואינו שולט על אחרים משום שאינו רוצה לשלוט על אחרים, לדכא אותם. רצינו עם השולט על עצמו, עם יכולתו התרבותית, הרוחנית. רצינו לומר לעולם "החזירו לנו פיסת קרקע אחת הרגלים ואנחנו נקים את עצמאותנו ונפתח את כוחותינו התרבותיים הרוחניים, המוסריים והכלכליים ונמשיך את החוט ההיסטורי העתיק של העם היהודי".

אנו בירושלים השלמה ויש בה כמאתיים אלף יהודים ושבעים אלף לא יהודים.

אין אנחנו יכולים להיות שקטים כאשר יש שלישי לא יהודים בירושלים בירתנו. לכן

אנו צריכים עוד יהודים. אינני יודע אם מישהו מכס היה על הרמה הסורית, מה שהיה הבין ותפס באילו סכנות חיו הקיבוצים בעמק, אנו צריכים להקים ישובים פה ושם. על הרמה, לשם כך אנו צריכים יהודים. עלינו לפתח חקשה מודרנית, לשם כך אנו צריכים יהודים.

פה נאמר על-ידי מישהו שמחר ומחרתיים חדברו אתם ושאתם רוצים לדעת מה אנו

חובעים מן הדור הזה, של העם היהודי, של העם היהודי בכללו לא רק הצעירים. אומר

פשוט - באו לכאן! שיבואו יהודים בני 40-50 ויקימו מפעלים, ויבואו אחר כך

מהנדסים וטכנאים פועלים ויבאו אתם גם יהודים פשוטים ופועלי בתי חרושת, וחקלאים

ויעשו כל מה שצריך לעשות. ואל נשכח ידידי, אתם באמת למלחמה. אינני מוכן

להגיד שזו היתה המלחמה האחרונה. השכנים שלנו אינם משלימים אתנו|עדיין. אחרי

שלוש מלחמות שלוש מפלות שהנחלנו להם עוד אינם משלימים אתנו הם מחכים שאנחנו

נביא להם חזרה על מגש כסף חזרה את השטחים הללו.

ואז אני שואל אתכם מה אתם חושבים יהיה בעוד 5 או 10 שנים? אולי זה לא יהיה, אבל בשכל פשוט צריך לחשוב אין כל בסחון שזו המלחמה האחרונה. אתם עלולים אז לרוץ ולאחר שוב את הרכבת. שכן אם תהיה, הם-וחלילה, מלחמה יתכן והיא תסתיים לא בששע ימים אלא אולי בארבעה או שלושה. אם הם וחלילה נשאר במספר קטן, כמו שאנחנו עכשיו, גם בעוד שנים מי יודע מה יקרה ואתם הרי באתם להגן על עתיד המדינה היהודית.

אנחנו רוצים שאתם תבואו, ושחביאו אחריכם את חבריכם. יכול להיות שיש לכם אפשרות לדבר שפה אחרת, בשפה מחאימה יותר לנוער לבחורים ולבחורות של דור לכם מאשר יש לנו אולי. אולי תאמרו להם "בואו לבנות מדינה". לבחור בארצות-הברית או במקום אחר אי אפשר להציג מטרה כזאת.

כאשר קנדי המנוח הכריז על "חיל השלום" התגייסו לכך הרבה אלפי בחורים יהודיים. הבחורים שלנו הישראליים ראו אותם בג'ונגל של אפריקה, אמרתי אז לעצמי כנראה אנשים צעירים מחפשים איזה אידיאה, איזה אידיאל, נמאס כבר לחיות בחנאים נוחים. בערים אשר לא רואים בהן שמש ביום או כוכבים בלילה, ומהם מחפשים איזה דבר חדש. למה לא יבואו הנה רבבות מהם להיות בונים, בוני ארצם, מדינתם, עמם? לא נשארנו הרבה בעולם, היסלר דאג לכך. יש לעמנו רק שני מרכזים חפשיים - מדינת ישראל ובעולם המערבי. באפריקה ואירופה. אני זוכר איך אחרי הצהרת בלפור קרא וייצמן "עם ישראל אייכה". העם לא בא. אני מקוה שלא יחזור אותו דבר. לאחר ששת הימים יש אפשרויות פוטנציאליות עצומות הכרחי שימצא שאצ מי שינצל אותה.

אתם יכולים להיות שש אלפים שליחים הכי מצויינים. לנו אין כוח כזה. אין לנו אפשרות להוציא ולשלוח בחורים כאלה לכל ארצות העולם ולגיד ליהודים בארצות הברית אל תסתפקו עכשיו בעליה של אלפיים מחוך ששה מליון. עכשיו, לאחר המלחמה הגדולה וההתעוררות וההתרגשות, לאחר ההלם החשמלי שעבר את העולם היהודי, באים לישראל רק אלפיים.

בניכם יבואו ויגידו: "היחה לכם ארץ, היחה לכם מדינה, היו לכם מלחמות, ניצחתם את האויב ומה עשיתם לישראל?" נחנו לידכם פקדון ואתם השארתם הכל כמו שהיה - שני מליון וחצי יהודים.

ישראל מוכרחה לראות בכם שליחים לצו ההיסטוריה היהודית, לאפשר לנו לפחות להכפיל את מספרנו עד סוף המאה. ~~אשששש אצא א קחו עליכם את המשימה הזו ותמלאו~~ בכך שליחות היסטורית צאו אל מאות אלפי הסטודנטים היהודים והביאו רבבות מהם. בידיכם הדבר - לבסס את העם היהודי בארצו, במולדתו, לפתח חרבותו ורוחו.

סלחו לי אם הארכתי אבל חשבתי שאסור לי להחמיץ הזדמנות כזו לומר את האמת כפי שאני רואה אותה. זה מה אנחנו רוצים מן העם היהודי וזה מה שאנחנו רוצים מן הנוער. אנחנו צריכים את היהודים אנחנו צריכים את הנוער. עליכם להביא אותם!